Wybrane narzędzia do projektowania i budowy interfejsów wizyjnych

- Image Processing Toolbox i Image Acquisition Toolbox dla systemu MATLAB
- Biblioteka OpenCV
- 3. Biblioteka LTI-lib i Impresario
- 4. TouchLess SDK

Image Processing Toolbox (IPT)

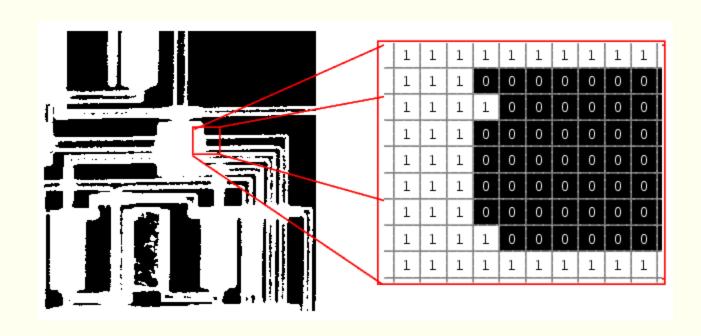
- 1. Reprezentacja obrazów w systemie MATLAB
- 2. Wprowadzanie i zapisywanie obrazów
- 3. Wyświetlanie obrazów
- 4. Operacje na obrazach

Reprezentacja obrazów w systemie MATLAB

Typy obrazów:

- Binarny macierz logiczna, zawierająca jedynie wartości 0 i 1, interpretowane jako kolor czarny i biały, odpowiednio
- Indeksowy macierz, której poszczególne elementy są indeksami do mapy kolorów (macierz m×3 klasy double, m liczba kolorów w obrazie)
- Intensywnościowy macierz, której elementy określają wartość intensywności danego piksela
- Truecolor (obraz RGB) macierz m×n×3, której wartości określają nasycenie składowych R, G i B barwy

Obraz binarny

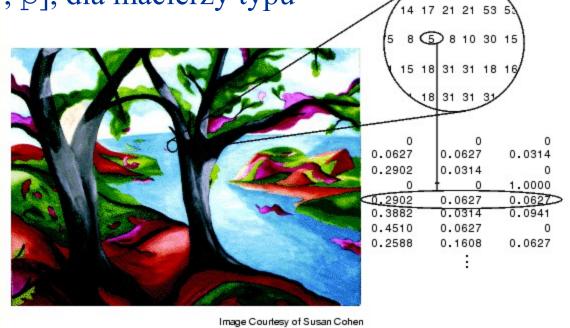
Obraz indeksowy

■ Macierz obrazu może być typu: logical, uint8, uint16, single lub double

■ Dla macierzy typu single i double wartości

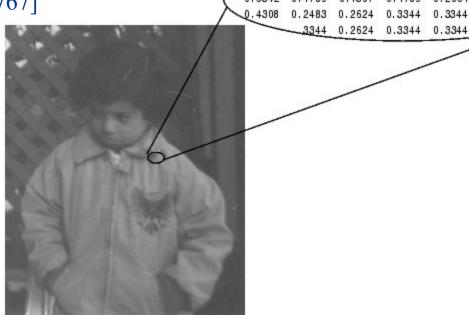
należą do zakresu [1, p], dla macierzy typu

logical, uint8 i uint16 do zakresu [0, p-1]

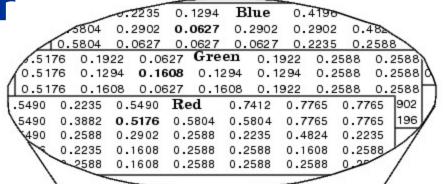
Obraz intensywnościowy

- Macierz obrazu może być typu: uint8, uint16, int16, single lub double
- Zakres wartości w macierzy dla typu:
  - single i double [1, p],
  - int16: [-32768, 32767]
  - uint8: [0, 255],
  - uint16: [0, 65535].

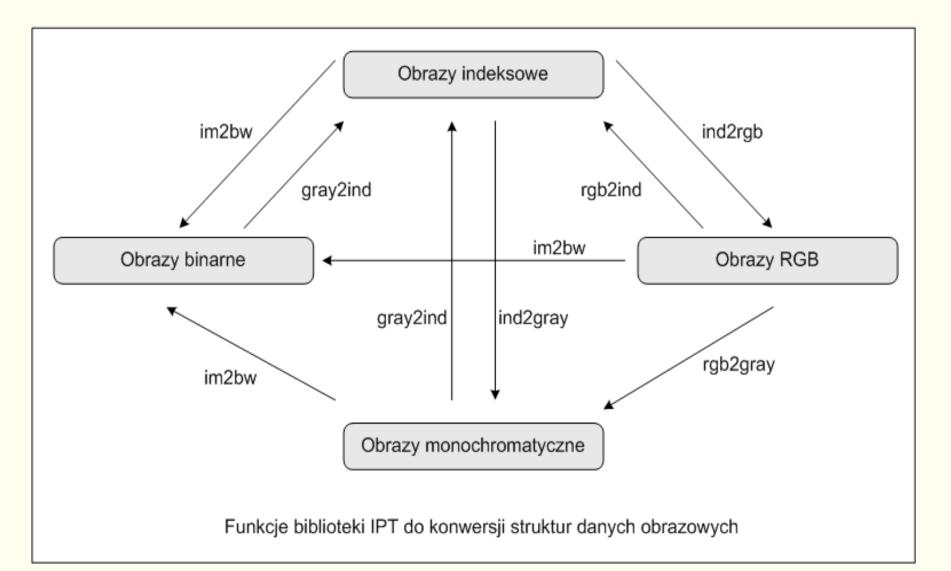
Obraz truecolor

- Odpowiadające sobie wartości w macierzach R, G i B określają kolor danego piksela
- Macierz obrazu może być typu: uint8, uint16, single lub double
- Dla macierzy typu single i double wartości należą do zakresu [0, 1], dla macierzy typu uint8 i uint16 do zakresu [0, 255]

Konwersja między typami obrazów

Konwersja pomiędzy klasami obrazów

- Funkcje im2uint8, im2uint16, im2int16, im2single, im2double automatycznie dokonują przeskalowania danych każdego typu obrazu
- Funkcja mat2gray pozwala na utworzenie obrazu intensywnościowego z danych zawartych w macierzy poprzez przeskalowanie danych
- Konwersja obrazów indeksowych nie zawsze jest możliwa. Jeśli liczba kolorów obrazu konwertowanego jest większa niż zakres wartości macierzy docelowej, konieczne jest najpierw zredukowanie liczby kolorów za pomocą funkcji imapprox

■ Przykład:

```
RGB2 = im2uint8(RGB1); %konwersja obrazu RGB %typu double (zakres wartości 0..1) %do typu uint8 (zakres wartości 0..255)
```

Wczytywanie i zapisywanie obrazów

- Funkcja imread służy do wczytywania obrazów z pliku
  - Obrazy zapisane w formacie 8 bitów na piksel są wczytywane do macierzy klasy uint8
  - Pliki obsługujące format 16 bitowy (PNG, TIFF) wczytywane są do macierzy klasy uint16
  - Przykład:

```
RGB = imread('football.jpg');
[X, map] = imread('trees.tif');
```

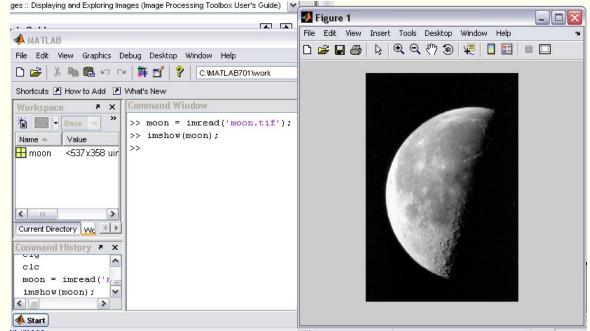
- Funkcja imwrite służy do zapisywania obrazu do pliku zgodnie z zadanym formatem
  - Przykład:

```
BW = imread('text.png');
imwrite(BW,'test.tif');
```

Wyświetlanie obrazów funkcja imshow

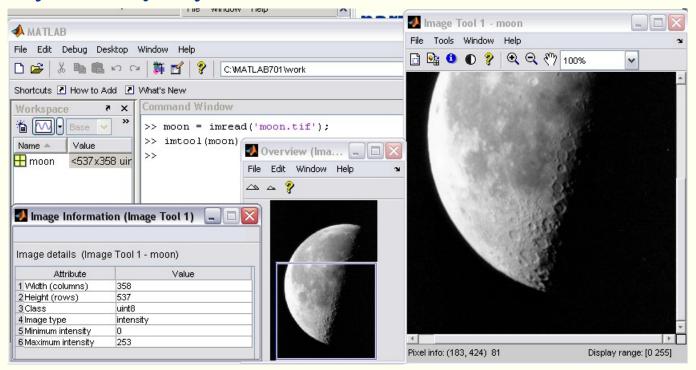
- Funkcja imshow wyświetla obraz wskazany jako zmienna zawierająca dane obrazowe lub plik
  - Przykład:

```
moon = imread('moon.tif');
imshow(moon);
```


Wyświetlanie obrazów narzędzie imtool

■ Narzędzie imtool – pozwala wyświetlić obraz oraz uzyskać informacje o poszczególnych pikselach i innych danych związanych z obrazem

Funkcje IPT

- Wczytywanie, zapisywanie i wyświetlanie obrazów funkcje do importowania, eksportowania i wyświetlania obrazów oraz konwersji pomiędzy formatami obrazów
- Interaktywne narzędzia do pracy z obrazami
- Transformacje przestrzenne
- Analiza obrazów i statystyki
- Arytmetyka obrazów funkcje służące do wykonywania operacji arytmetycznych na obrazach takich jak dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie
- Poprawa jakości obrazów
- Filtracja liniowa i transformacje
- Operacje morfologiczne
- Funkcje do definiowania obszaru zainteresowania (ROI) i przetwarzania blokowego
- Funkcje do pracy z kolorem

Image Acquisition Toolbox (IAT)

- 1. Przechwytywanie obrazów z kamery
- 2. Podgląd strumienia wideo
- 3. Praca z przechwyconymi obrazami

Przygotowanie do akwizycji obrazów

Krok 1: Zainstalowanie i skonfigurowanie kamery
Kamera powinna być zainstalowana i skonfigurowana przed
uruchomieniem systemu MATLAB

Krok 2: Utworzenie obiektu do akwizycji wideo
vid = videoinput('winvideo');

Krok 3: Podgląd strumienia video

```
preview(vid);
```

Pobranie obrazu

I. Przechwycenie pojedynczej klatki

```
obraz = getsnapshot(vid);
```

II. Przechwytywanie sekwencji klatek

```
figure; %utworzenie okna graficznego
set(gcf, 'doublebuffer', 'on') %zapewnia płynne wyświetlanie
start(vid) %rozpoczęcie akwizycji
while (vid.FramesAcquired <= 100),
   obrazy = getdata(vid, 2);
   %wyznaczenie obrazu różnicowego dla 2 ostatnio pobranych
   %klatek
   diff_im = imabsdiff(data(:,:,:,1), data(:,:,:,2));
   imshow(diff_im); %wyświetlenie obrazu różnicowego
end;
stop(vid); %zatrzymanie akwizycji</pre>
```

Parametry przechwytywania

- Wyzwolenie akwizycji powoduje rozpoczęcie przechwytywania do bufora
- Funkcja getdata pobiera obraz z bufora do przestrzeni roboczej i zwalnia po nich miejsce w buforze
- Liczba dostępnych w buforze klatek pamiętana jest w polu vid. Frames Available
- Można ustalić liczbę klatek, jakie należy przechwycić wpisując daną wartość do pola vid. Frames Per Trigger
- W celu uniknięcia przepełnienia pamięci można zastosować funkcję flushdata usuwającą z pamięci wszystkie lub wskazane klatki

Biblioteka OpenCV

- 1. Charakterystyka
- 2. Struktura
- 3. Zawartość
- 4. Przydatne struktury
- 5. Praca z sekwencjami wideo

Charakterystyka biblioteki OpenCV

- OpenCV jest biblioteką funkcji implementujących metody wizji komputerowej
- Jest kompatybilna z Intel® Image Processing Library, która implementuje operacje niskiego poziomu na obrazach cyfrowych
- Implementuje algorytmy obejmujące kalibrację kamery, detekcję cech, śledzenie obiektów, analizę kształtu, analizę ruchu, rekonstrukcję 3D, segmentację obrazów i rozpoznawanie obiektów
- Jest wysoce funkcjonalna i bardzo wydajna (zoptymalizowana dla procesorów Intel® i technologii MMX^{TM})

Jest wieloplatformowa, można z niej korzystać w systemach Windows, Linux, Android iOS, Mac OS (od wersji 2.1 także na procesorach 64-bitowych) w językach C, C++, Python i Java

Jest darmowa zarówno do zastosowań komercyjnych jak i niekomercyjnych, dostępna pod adresem: http://opencv.org/

OpenCV Overview: > 500 functions

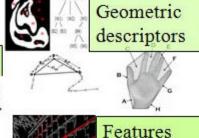
opency.willowgarage.com

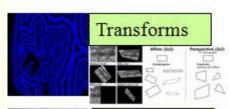
General Image Processing Functions

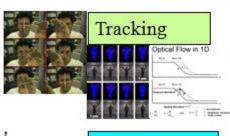

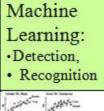

Dokumentacja

- G. Bradski, *Learning OpenCV*, Editio Cantor Verlaq, 2008
- R. Laganière, *OpenCV 2 Computer Vision Application Programming Cookbook*, 2011
- Strona OpenCV: https://opencv.org/ https://sourceforge.net/projects/opencvlibrary/
- Dokumentacja on-line: http://docs.opencv.org/

Struktura biblioteki w wersji 2.1

CvReference

- Przetwarzanie obrazów
- Analiza strukturalna
- Analiza ruchu i śledzenie obiektów
- Rozpoznawanie wzorców
- Kalibracja kamery i rekonstrukcja 3D

Machine Learning

- Klasyfikator Bayesa
- Klasyfikator KNN
- Support Vector Machines
- Drzewa decyzyjne
- Boosting
- Sieci neuronowe

CXCORE

- Struktury podstawowe
- Operacje na macierzach
- Struktury dynamiczne
- Funkcje rysujące
- Obsługa błędów i funkcje systemowe

HighGui

- Wczytywanie i zapisywanie obrazów
- Funkcje do akwizycji i zapisywania sekwencji obrazów

CvAux

- Szukanie odpowiedników w obrazach stereo
- Śledzenie 3D
- PCA
- HMM

Struktura (v. 2.2)

video

- Analiza strumienia video (estymacja ruchu, śledzenie obiektów)
- Współpraca z sensorem Kinect

imgproc

- Wstępna obróbka obrazów
- Filtracja obrazów
- Transformacje geometryczne
- Konwersje przestrzeni barw
- Histogramy

calib3d

- Przetwarzanie obrazów z wielu kamer
- Kalibracja kamer
- Estymacja położenia obiektów
- Poszukiwanie odpowiedników w obrazach stereo
- Rekonstrukcja 3D

core

- Struktury podstawowe
- Operacje na macierzach
- Struktury dynamiczne
- Funkcje rysujące
- Obsługa błędów i funkcje systemowe

ml

- Klasyfikatory
- Regresja
- Grupowanie danych

gpu

 Algorytmy z różnych modułów przeznaczone do użycia na procesorze graficznym

features3d

- Detekcja punktów
- Tworzenie i porównywanie deskryptorów

objectdetect

 Detekcja obiektów i instancji predefiniowanych klas (twarzy, oczu, osób, samochodów)

highgui

- Wczytywanie i zapisywanie obrazów
- Funkcje do akwizycji i zapisywania sekwencji obrazów

Moduly pomocnicze

- Wrappery do języków Java, Python
- Wrapper do systemu MATLAB
- inne

Porównanie wersji

- v. 2.0 (wrzesień 2009)
- Dodano interfejs obiektowy
- v. 2.1 (kwiecień 2010)
- Dodano mechanizm obsługi błędów za pomocą wyjątków
- Możliwość zastosowania dla systemów 64-bitowych
- v. 2.2 (grudzień 2010)
- Nowy podział na moduły
- Możliwość użycia dla systemu Android
- Dodano moduł opency_gpu umożliwiający wykonywanie obliczeń na procesorze graficznym
- v. 2.3 (lipiec 2011)
- Udoskonalono dokumentację
- Zastąpiono pakiet LAPACK (Linear Algebra PACKage) własną implementacją funkcji z zakresu algebry liniowej

Porównanie wersji

v. 2.4 (maj 2012)

- Moduł GPU uzupełniono o wsparcie dla pakietu CUDA 4.1 i CUDA 4.2
- Dodano API do przechowywania struktur danych OpenCV w łańcuchach znakowych i ich odczytywania
- Utworzono opencv2.framework dla iOS
- Wprowadzono udoskonalenia do modułu GPU

v. 3.0 (sierpień 2014)

- Przedefiniowane API
- Znacznie poprawiona wydajność na CPU
- Przyspieszenie działania na GPU

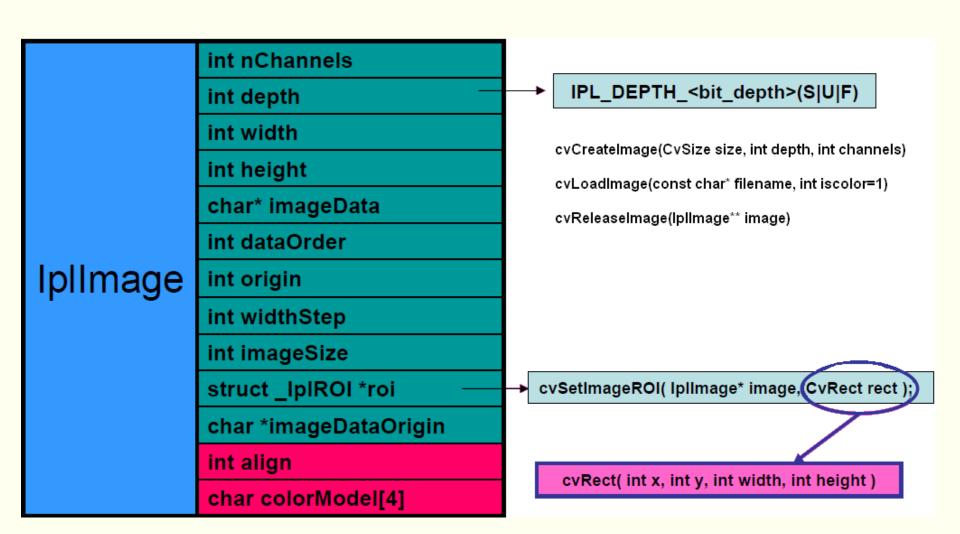
v. 3.3 (sierpień 2017)

- Poprawiony moduł uczenia hierarchicznego (Deep Learning poszerzona wersja uczenia maszynowego oparta na uczeniu reprezentacji danych)
- Wiele optymalizacji

v. 4.0 (listopad 2018)

Wersje release: https://opencv.org/releases.html

Struktura do przechowywania obrazów - IplImage

Klasa Mat

```
class CV EXPORTS Mat {
 public:
  // ... Wiele metod ...
  /*! Pola bitowe: (magic signature, continuity flag, depth, number of channels*/
  int flags;
  int dims; //! Wymiar macierzy, >= 2
  //! Liczba wierszy i kolumn lub (-1, -1) dla macierzy o wymiarze > 2
  int rows, cols;
  uchar* data; //! Wskaźnik na dane
  int* refcount; //! Wskaźnik do licznika referencji (= NULL dla macierzy wskazującej
               //! na dane przydzielone przez użytkownika
  // inne metody i pola
};
```

Tworzenie macierzy - przykłady

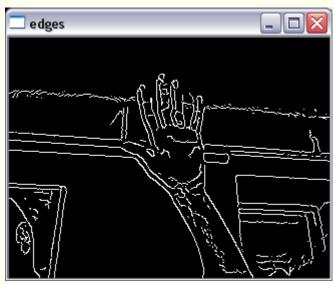
```
Przykład 1: Utworzenie macierzy 100×60, 15 kanałów, elementy – 8-bitowe liczby bez znaku
  Cv::Mat M;
   M.create(100, 60, CV 8UC(15))
Przykład 2: Tworzenie macierzy
   Int sz[] = \{100, 100, 100\};
   Cv::Mat duzySzescian(3, sz, CV_8U, Scalar::all(0));
Przykład 3: Tworzenie macierzy dla danych pochodzących z bufora
   void process frame(const unsigned char* pixels, int width, int height, int step) {
     cv:Mat img(height, width, CV 8U, pixels, step);
     cv::GaussianBlur(img, img, cv::Size(7, 7), 1.5, 1.5);
Przykład 4: Tworzenie macierzy za pomocą specjalnych funkcji
   M += Mat::eye(M.rows, M.cols, CV 64F);
```

Dostęp do elementów macierzy

```
//rozdzielenie obrazu na składowe przestrzeni barw
vector<Mat> planes;
split(img_yuv, planes);
//Metoda 1. Przekształcenie składowej Y za pomocą iteratora
MatIterator <uchar> it = planes[0].begin<uchar>(), it end = planes[0].end<uchar>();
for (; it != it end; ++it) {
  double v = *it*1.7 + rand()\%21-10;
  *it = saturate cast<uchar>(v*v/255.);
//Metoda 2. Przekształcenie I składowej chromatycznej z użyciem wskaźnika
//Metoda 3. Przekształcenie II składowej chromatycznej z użyciem operatora at
for (int y = 0; y < img yuv.rows; y++) {
  uchar* Uptr = planes[1].ptr<uchar>(y);
  for (int x = 0; x < img yuv.cols; x++) {
     Uptr[x] = saturate cast < uchar > ((Uptr[x]-128)/2 + 128);
     uchar& Vxy = planes[2].at<uchar>(y, x);
     Vxy = saturate cast < uchar > ((Vxy-128)/2 + 128);
merge(planes, img yuv);
```

Przykładowy program

```
#include "highgui.h"
#include "cv.h"
using namespace cv;
int main()
  VideoCapture cap(0);
  if (!cap.isOpened()) return -1;
  Mat edges;
  namedWindow("edges", 1);
  for (;;) {
     Mat frame;
     cap >> frame;
     cvtColor(frame, edges, CV BGR2GRAY);
     GaussianBlur(edges, edges, Size(7, 7), 1.5, 1.5);
     Canny(edges, edges, 0, 30, 3);
     imshow("edges", edges);
     if (waitKey(30) \ge 0) break;
  return 0;
```


Przykładowy program

Wydzielanie krawędzi z użyciem operatora Sobela

void cvSobel(const CvArr* src, CvArr* dst, int xorder, int yorder, int aperture_size=3)

```
Obraz oryginalny
#include "cv.h"
#include "highgui.h"
int main(int argc, char** argv)
   char *nazwa pliku = "clown.bmp";
 lpllmage *obraz = cvLoadImage(nazwa pliku, 0);
 cvNamedWindow("Obraz oryginalny");
 cvShowImage("Obraz oryginalny", obraz);
 lplImage *obraz kraw = cvCreateImage(cvGetSize(obraz), IPL DEPTH 16S, 1);
 cvSobel(obraz, obraz kraw, 0, 1);
                                                                 Krawedzie
                                                                                       cvNamedWindow("Krawedzie");
 cvShowImage("Krawedzie", obraz kraw);
 cvWaitKey(0);
 cvReleaseImage(&obraz);
 cvReleaseImage(&obraz_kraw);
 cvDestroyWindow("Obraz oryginalny");
 cvDestroyWindow "Krawedzie");
```

Zawartość biblioteki

- Wyznaczanie cech
  - Detekcja krawędzi (operator Sobela, laplasjan, operator Canny'ego) i punktów narożnych
  - Detekcja linii (transformacja Hough'a)
- Statystyki
  - Wartość średnia, minimalna i maksymalna, odchylenie standardowe,
  - Momenty (centralne, znormalizowane, Hu)
- Morfologia
  - Erozja, dylatacja, opening, closing, gradient, top-hat
- Funkcja odległości
- Progowanie
- Wypełnianie obiektów
- Histogramy wielowymiarowe
- Analiza strukturalna (aproksymacja konturów)
- Rozpoznawanie obiektów (PCA, HMM)
- Rekonstrukcja 3D

Dostęp do pikseli

Niech:

- img obraz,
- w, k numer wiesza i kolumny dla piksela, którego wartość w kanale n-tym chcemy odczytać/zapisać
- ◆ lw, lk liczba wierszy i kolumn obrazu img

Sposoby dostępu:

```
CvScalar s;

s = cvGet2D(img, w, k);

int value = s.val[n];

s.val[n] = 123;

cvSet2D(img, w, k, s);
```

```
int height = img->height;
int width = img->width;
int step = img->widthStep/sizeof(float);
int channels = img->nChannels;
TYPE *data = (TYPE *)img->imageData;
data[w*step+k*channels+n];
data = 123;
```

value=((TYPE *)(img->imageData+w*img->widthStep))[k*img->nChannels+n];
((TYPE *)(img->imageData+w*img->widthStep))[k*img->nChannels+n]=123;

Inne przydatne struktury

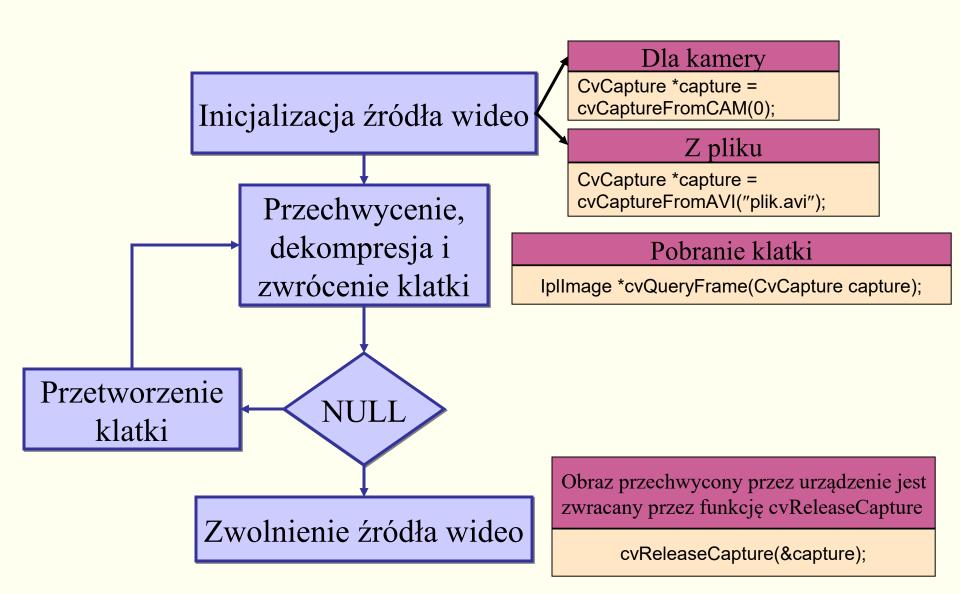
- CvPoint, CvPoint2D32f, CvPoint3D32f struktury do przechowywania informacji o punktach
- CvSize, CvSize2D32f struktury do przechowywania wymiarów prostokąta
- CvRect prostokąt z offsetem

  CvRect r = cvrect(int x, int y, int width, int height);
- CvMat struktura do przechowywania macierzy, obsługiwana podobnie jak lpllmage
  - CvMat * cvCreateMat(int rows, int cols, int type); cvReleaseMat(CvMat** mat);
- CvMatND wielowymiarowa wersja CvMat
- CvScalar kontener dla 1, 2, 3 lub 4 wartości double CvScalar s = cvScalar(double val0, double val1, double val2, double val3);
- CvSparseMat n-wymiarowa macierz rzadka

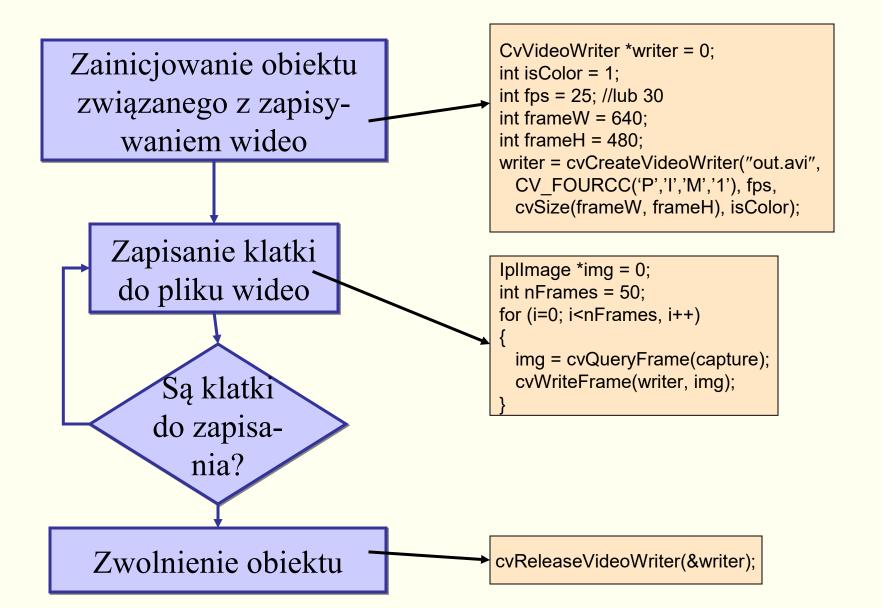
Struktury dynamiczne

- CvSeq wektor dynamiczny (listy, kolejki, stosy) cvCreateSeq(int seq_flags, int header_size, int elem_size, CvMemStorage storage);
- CvMemStorage dynamiczny magazyn pamięci (sekwencje, kontury, grafy) cvCreateMemStorage(int block_size = 0); cvClearMemStorage(CvMemStorage *storage)

Praca z sekwencjami wideo

Zapisywanie sekwencji wideo

Dostępne kodeki dla wideo

Kodek	Wartość parametru dla funkcji cvCrateVideoWriter
MPEG-1	CV_FOURCC('P','I','M','1')
motion-jpeg	CV_FOURCC('M','J','P','G')
MPEG-4.2	CV_FOURCC('M','P','4','2')
MPEG-4.3	CV_FOURCC('D','I','V','3')
MPEG-4	CV_FOURCC('D','I','V','X')
H263	CV_FOURCC('I','2','6','3')
FLV1	CV_FOURCC('F','L','V','1')
Kod -1 spowoduje otwarcie okna wyboru kodeka (w Windows)	

Analiza ruchu i śledzenie obiektów

- Odejmowanie tła
- Mean-shift i Cam-shift
- Wzorce ruchu
- Przepływ optyczny
- Aktywne kontury
- Estymatory

Biblioteka Point Cloud Library (PCL)

Charakterystyka

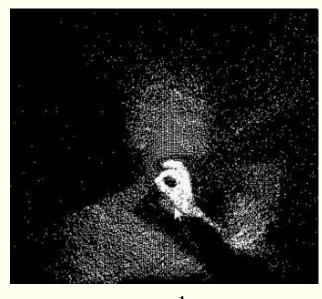
(http://pointclouds.org/)

- Zawiera klasy do przetwarzania chmur punktów
- Tworzona w ramach projektu otwartego realizowanego przez społeczność programistów
- Zawiera implementacje algorytmów do filtracji, wyznaczania cech, rekonstrukcji powierzchni, dopasowywania modelu, segmentacji i inne
- Dostępna na licencji BSD
- Projekt jest wspierany finansowo przez Willow Garage, Nvidia i Google.

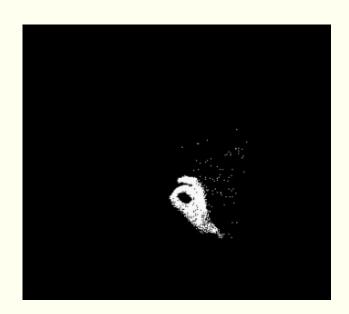
Ważniejsze klasy biblioteki PCL

- PassThroughFilter filtracja chmury punktów
- StatisticalOutlierRemoval usuwanie punktów izolowanych
- VoxelGrid redukcja liczby punktów chmury
- NormalEstimation wyznaczanie wektorów normalnych do powierzchni rozpiętej na chmurze
- PFHEstimation, FPFHEstimation budowa deskryptorów lokalnych PFH i FPFH
- VFHEstimation budowa deskryptora globalnego VFH

Filtracja chmury punktów PassThroughFilter

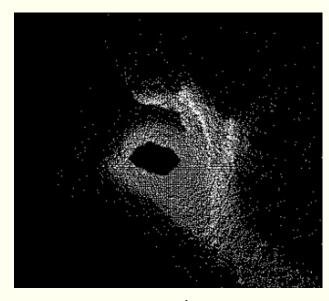

po

Usuwanie punktów izolowanych

StatisticalOutlierRemoval

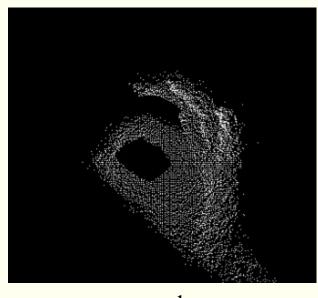

przed

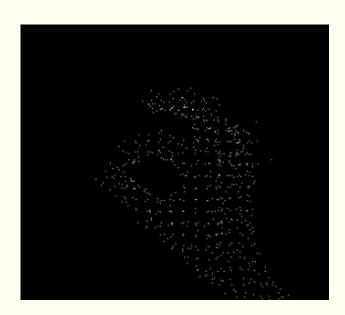

po

Redukcja liczby punktów VoxelGrid

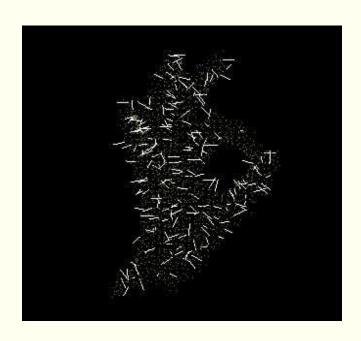

po

Wyznaczanie wektorów normalnych do powierzchni rozpiętej na chmurze

NormalEstimation

Biblioteka LTI-Lib

- 1. Charakterystyka
- 2. Nakładka Impresario

Charakterystyka LTI-Lib

- 1. Dostępna na licencji LGPL
- 2. Jest biblioteką obiektową
- 3. Dostępna dla różnych platform (Linux, Windows)
- 4. Wykorzystuje język skryptowy *perl*, GTK (Gimp Tool Kit) do zadań związanych z wizualizacją, bibliotekę zlib (do kompresji danych) w niektórych funkcjach we/wy
- 5. Posiada interfejs do niektórych funkcji pakietu LAPACK (Linear Algebra PACKage)

Zawartość

- Algebra liniowa
  - Obliczanie wartości własnych i wektorów własnych
  - Rozwiązywanie równań liniowych
  - Statystyki, itp.
- Klasyfikacja i grupowanie
  - Klasyfikatory Radial Basis Function, Support Vector Machines, kśrednich
  - Statystyki klasyfikacyjne
- Przetwarzanie obrazów
  - Filtracja liniowa, segmentacja, falki
- Narzędzia do wizualizacji

Źródła dla LTI-Lib

■ Strona projektu: http://ltilib.sourceforge.net

■ Dokumentacja on-line: http://ltilib.sourceforge.net/doc/

html/index.shtml

■ Wiki:

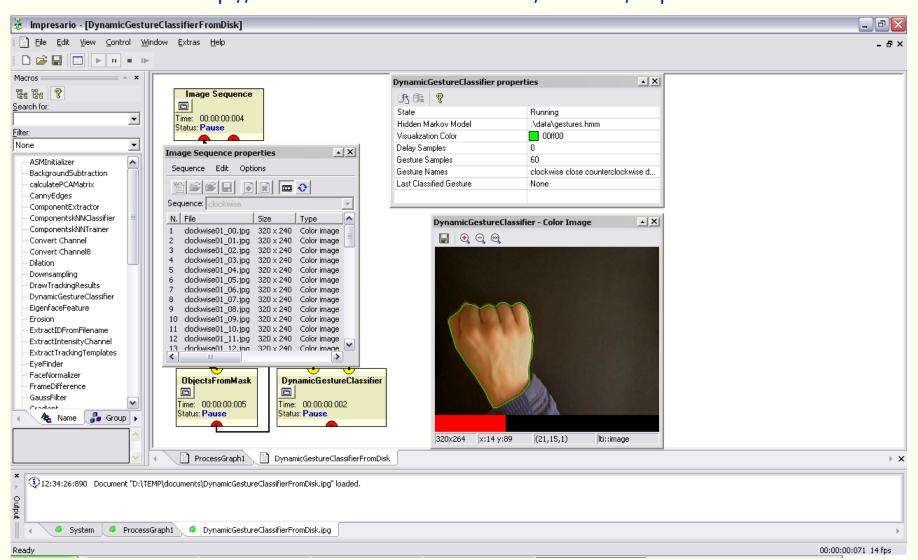
http://ltilib.pdoerfler.com/wiki

Impresario

A Graphical User Interface for Rapid Prototyping of Image Processing System

shttp://www.techinfo.rwth-aachen.de/Software/Impresario

TouchLess: webcam multi-touch SDK

- Pozwala tworzyć aplikacje typu multi-touch z użyciem kamery
- Dostępny na stronie http://www.codeplex.com/touchless
- Darmowy
- Open-source

